

DEVETO GODIŠTE »JEZIK«

Ove jeseni časopis »Jezik« ulazi u devetu godinu svojeg izlaženja. Mala stanka koja je zbog zauzetosti urednika i suradnika nastala u izlaženju sada se prekida i na početku nove školske godine možemo očekivati prvi broj devetoga godišta.

O stručnim časopisima malo se piše, pojavljuje se obično u novinama tek kratak sadržaj broja, ali se oni ipak dosta čitaju. Časopis »Jezik«, koji izdaje Hrvatsko filološko društvo i Školska knjiga u Zagrebu, štampa se u 3500 primjeraka i samo malen broj primjeraka ostaje na skladištu. Stoga, kad je nastupila mala stanka u njegovu izlaženju, uzbunili su se čitaoci i pretplatnici i u mnogobrojnim dopisima redakciji zatražili da bi časopis za kulturu književnog jezika i dalje izlazio. Čak je poslana i pretplata unaprijed koja će vrijediti za deveto godište, a sve to govori da je takav list našoj sredini potreban.

A nije ni čudo. Danas se piše i izdaju se časopisi i knjige više nego ikad u našoj historiji. A kao i društvo, i jezik nam je sav u previranju, stvaraju se novi pojmovi i za njih novi nazivi, utvrđuju se terminologije, ukrštavaju se izrazi iz raznih krajeva, stupio je na snagu novi Pravopis, jezično obrazovanje nije dovoljno iscrpno, potrebni su jezični savjeti u znatnoj mjeri. Istina, postoje korektori i lektori pri izdavačkim poduzećima, ali jezik nije takva materija koja se može jednom za svagda naučiti, čak se ne može u potpunosti nikad ni naučiti, pa su prema tome i njima potrebni savjeti i rasprave o aktualnim, novim jezičnim problemima, koje stavlja na dnevni red užurban razvoj našeg društva. Novinarstvo, nauka, književnost, škola — sve su to interesenti za takav časopis, pa onda s pravom možemo reći da je spomenut broj primjeraka ipak razmjerno malen.

Kao osmogodišnji redaktor »Jezika« korisno je da spomenem i jedno provjereno opažanje. Časopis »Jezik« najčešće čitaju

baš oni koji dosta dobro poznaju jezik i žele ga još bolje znati, a na žalost mnogi od onih koji ga slabo poznaju, a ipak pišu uzdajući se u lektore i korektore, gotovo i ne zavire u nj. Stoga su nam publikacije često pisane tako lošim jezikom da bismo se — neka mi bude dopušteno reći — morali crvenjeti. Redakciji »Jezika« nameće se stoga i taj poseban zadatak da pronade način kako bi časopis prodro i do tih naših ljudi koji tako malo pažnje posvećuju jeziku, a on im ipak donosi toliko koristi. Lektori i korektori vrlo su korisni faktori na svojim radnim mjestima, ali oni su svojim postojanjem na žalost pomogli i tome da se uspavala briga o pravilnosti i čistoći jezika u mnogih koji pišu.

U osam godina izlaženja »Jezik« je raspravio mnoga pitanja naše svakidašnje jezične prakse, i novinarske i kazališne i nastavne i radio-televizijske, okupio je oko sebe i suradnike i čitaoce iz čitave Jugoslavije, pa se možemo nadati da će on i dalje vršiti svoj koristan i potreban zadatak. Ali osim učenika, studenata i književnika neophodno je potrebno da se oko njega okupe zapravo svi oni koji pišu. Samo tako će časopis postati aktualniji i korisniji, samo tako će on pomoći da se kultura književnog jezika podigne u nas na viši stupanj. »Jezik« dakle treba što više suradnika i što više čitalaca, pa bi onda mogao izlaziti ne samo jednom u dva mjeseca nego i svaki mjesec.

Ljudevit Jonke

KAKO SMANJITI PREOPTEREĆENOST
NASTAVNIKA HRVATSKOSRPSKOG
JEZIKA?

Pitanje preopterećenosti nastavnika hrvatskosrpskog jezika i književnosti trebalo bi bolje i pravednije riješiti nego što je riješeno. Činjenica je, iako ponekad prešućivana ili pobijana, da je nastavnik materinskog jezika opterećeniji od nastavnika ostalih predmeta. Evo dokaza za to!